

Hemþirelik Örencilerinin Hasta Güvenli?ini Sa?lamaya ?li?kin Yeterliliklerini Belirlemeye Yönelik Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelik Örencilerinin Hasta Güvenli?ini Sa?lamaya ?li?kin Yeterliliklerini Belirlemeye Yönelik Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22919>

Özet

Bu ölçek, hemþirelik öþrencilerinin klinik uygulamalar sýrasýnda ve teorik eðitim süreçlerinde edindikleri hasta güvenliþi ile ilgili yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla geliþtirilmiþtir. Güneþ, Öztürk ve Efteli (2017) tarafýndan gerçeðleştirilen bu geliþtirme çalýþmasý, öþrencilerin hemþirelik eðitimi süresince kazandýklarý bilgi, beceri ve tutumlarý ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçeðin psikometrik özellikleri, güçlü bir yapýsal geçerlik (dört faktörlü yapý, varyansýn %62.8'i) ve yüksek düzeyde iç tutarlılık (Cronbach Alfa=0.95) sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler

Hasta güvenliþi, Hemþirelik öþrencileri, Yeterlilik, Ölçek geliþtirme, Açýklayıcı faktör analizi, Cronbach alfa.

Yazarlar

Ülkü Güneþ, Hacer Öztürk, Emine Efteli.

Amaç

Bu aracýn temel amacı, hemþirelik lisans programlarýnda öþrenim gören öþrencilerin, saðlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçasý olan hasta güvenliþini saðlamaya yönelik sahip olduklarý bilgi, beceri ve tutumsal yeterlilikleri objektif ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, hemþirelik eðitim programlarýnýn hasta güvenliþi konularýndaki etkinliþini deðerlendirmek ve öþrencilerin klinik uygulamalara hazýrlanma düzeylerini belirlemek için önemli bir araç saðlamaktadır.

Elde edilen veriler, eðitimcilerin müfredat içeriþini gözden geçirmesine ve öþrencilerin eksik olduðu alanlarda hedefe yönelik eðitim stratejileri geliþtirmesine yardımcı olmayý amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle saðlık hizmetleri kalitesini artırma ve tıbbi hatalarý azaltma çabalarýna doðrudan katkıda bulunmaktadır.

Yapý

Ölçek, hemþirelik öþrencilerinin hasta güvenliþine iliþkin algýlanan veya sergilenen yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yapýyı temsil etmektedir. Bu yapý, yalnızca teorik bilgi düzeyini deðil, aynı zamanda risk yönetimi, hata raporlama, iletiþim becerileri ve standart prosedürlere uyum gibi pratik ve profesyonel yeterlilik alanlarýna da kapsamaktadır. Hasta güvenliþi yeterliliþi, öþrencilerin klinik ortamda güvenli bakım saðlama kapasitesini yansıtan karmaþık bir yapýdır.

Yapýlan faktör analizi sonuçlarý, bu karmaþık yapýnýn dört temel bileþen altında toplandýğını göstermektedir. Bu faktörler, öþrencilerin hasta güvenliþi uygulamalarýna farklı açýlardan

yaklaşım ve ölçüm araçları bu alt boyutlar bakımından bir şekilde ayrıttırılmamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, istatistiksel olarak güçlü kanıtlarla desteklenmiştir. Yapılan analizler, ölçüm araçlarının teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya ne ölçüde ölçtüğünü göstermiştir. Ölçek geliştirme sürecinde kapsam geçerliliği ve yapı geçerliliği analizleri titizlikle uygulanmıştır.

Yapı geçerliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda, maddelerin dört farklı faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Bu dört faktörün toplam varyansın %62.8'ini açıklaması, ölçeğin yapısal olarak güçlü ve yeterli düzeyde açıklayıcı olduğunu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılığın yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Güvenirlik, ölçüm araçlarının farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini ifade eder. İç tutarlılığı değerlendirmek için kullanılan temel istatistik, Cronbach Alfa katsayısıdır.

Yapılan güvenilirlik analizi sonucunda, ölçeğin genel Cronbach Alfa Katsayısı 0.95 olarak belirlenmiştir. Bu değer, sosyal bilimler alanında mükemmel düzeyde bir iç tutarlılığı işaret etmektedir. Ayrıca, ölçeğin güvenilirliğini desteklemek amacıyla madde-toplam korelasyon katsayıları da hesaplanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını ortaya koymak amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında gruplandırıldığını belirlemiştir. Analiz sonuçlarına göre ölçek, dört ana faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, ölçülen yeterlilik yapısının temel bileşenlerini temsil etmektedir.

Dört faktörlü yapının toplam varyansın %62.8'ini açıklaması, ölçeğin yapısal geçerliğinin yüksek olduğunu ve maddelerin büyük bir kısmının bu temel boyutlarla ilişkilendiğini göstermektedir. Bu faktör yapısı, ölçeğin teorik çerçevesini desteklemekte ve hemşirelik öğrencilerinin hasta güvenliği yeterlilik alanlarının çok boyutlu olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle Likert tipi bir öz-bildirim ölçüsüdür.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Hemşirelik Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Üniversite öğrencisi popülasyonu)

Popülasyon Detayları: Hemşirelik lisans programlarında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Psikometrik açıdan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmamış bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Verilerin değerlendirilmesinde kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği (AFA), Cronbach Alfa katsayısı ve madde toplam korelasyon katsayısı kullanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Hasta güvenliği, Klinik yeterlilik, Psikometri, Ölçek, Türkiye, Eğitim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: ulku.gunes@ege.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Ülkü Güneş (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017

Şinler ve Ücret: Şin ve ücretlendirme bilgileri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Kullanım için Sorumlu Yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [hemsirelik-ogrencilerinin-hasta-guvenligini-saglamaya-iliskin-yeterliliklerini-belirlemeye-yonelik.pdf](#)

Kaynakça

Güneş, Ü., Öztürk, H. ve Efteli, E. (2017). Hemşirelik Öğrencilerinin Hasta Güvenliğini Sağlamaya İlişkin Yeterliliklerini Belirlemeye Yönelik Ölçek geliştirme çalışması. *1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi* içinde (s.345). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.

Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sunulmamıştır. Maddelerin tamamına erişim için yazarla iletişime geçilmesi veya yukarıda belirtilen PDF dokümanının incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM